

Kmečka trgovina

Bi bilo tudi potrebno!

Zadnjič smo na tem mestu poročali o ukrepu, ki ga je izdala kr. banska uprava proti šušmarstvu in mešetarstvu po sejnih. Da je ta ukrep na mestu, mora pritruditi vsakdo. Potrebno bi bilo, da bi se akcija proti mešetarstvu razširila tudi na sadno trgovino in na kupčevanje v podeželju sploh. Seveda je tukaj nadzorstvo oblasti oteženo. Dal bi se pa uvesti nadzor na sledeči način: Vsak, ki kupuje jabolka ali pa druge kmetijske pridelke, kot fižol, krompir, žito, živino, seno, gobe itd., bi moral imeti posebno izkaznico, iz katere bi se lahko spoznala kupčeva, oziroma mešetarjeva strokovna sposobnost v predmetih, ki jih kupuje, za koga se nakup vrši in če ima dotični, za katerega se nakup vrši, res pravico do kupčevanja z nakupovanimi proizvodi. Nakupovalec bi se moral z navedeno izkaznico pri prodajalcu izkazati, preden začne z njim kupčevati. Izkaznice bi izdajalo okrajno načelstvo na predlog upravičenega trgovca le onim nakupovalcem, ki s spričevali lahko dokažejo svojo strokovno sposobnost v predmetih, ki jih bodo nakupovali, da so poštini in na dobrem glasu in da v svrhu poštenja nakupa jamčijo s primerno kavcijo v denarju, posestu ali podpisom uglednih, poštenih mož iz njegove bližnje okolice. Izkaznice za nakup sadja bi se izdajale samo onim, kateri imajo potrebno izobrazbo, ki jo morajo dokazati s spričevalom kakšne kmetijske šole. Slične zahteve bi se naj stavile za izdajanje izkaznic pri nakupu ostalih kmetijskih pridelkov. Trgovski gremij je za letošnje nakupovalce sadja že predvidel izkaznice, samo pogoji, pod katerimi se naj te izkaznice izdajajo, niso predvideni. In baš pogoji, pod katerimi se naj izkaznice izdajajo, so najbolj važni. Odlok v navedenem smislu, izdan od kr. banske uprave, bi pri kupčevanju v podeželju napravil mnogo reda, ki bi koristil v glavnem kmetu, kateri bi tako vedno lahko videl, pri čem je in s kom kupčuje.

Mednarodna trgovina s trdim lesom

Na mednarodnem tržišču je že dva meseca zelo iskan hrastov les. Cena hrastovini se je v zadnjem času zvišala za 10%. V splošnem se dobro prodajajo remeljni za pohištvo. Jugoslovanska hrastovina je na mednarodnem trgu cenejša kot poljska (ki prav tako kot mi izvažajo zelo veliko hrastovega lesa), poleg tega je pa še jugoslovanski hrastov les boljše kot poljski. Niža cena in boljše kakovost lesa nam da prednost pri tekmi s poljskim hrastovim lesom, zato je pa tudi povpraševanje po našem lesu veliko. Prav tako kot hrast se išče jesen in brest. Ovira pri izvozu bresta je pa nepravilno pripravljeno blago. Trgovina z bukovim lesom je pa bolj slaba. Italija in Španija, kjer smo prodajali največ bukovega lesa, v zadnjem času slabo kupujeta. Španija je izčrpana po državljanski vojni, Italija pa krije svoje potrebe z bukovino iz Kalabrije. Pač pa gredo v denar doge. V prvi vrsti kupujejo doge Angleži, Nizozemci, pa tudi Nemci. Štednja železniških uprav po raznih državah je pa povzročila zastoj v trgovini z železniškimi pragi.

Gospodarske zanimivosti

Po kakšnem blagu se povprašuje. Informacijski oddelk zavoda za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da v Parizu povprašujejo po toporiščih za metle od 16 do 25 mm v premeru, sirku in leseni posodi; v Rimu po loju; v Londonu po oljnatih pogačah (prgah) in konoplji; v Rotterdamu po hmelju; v Berlinu po konoplji; v Montevideo po rezani bukovini, boru, zdravilnih zeliščih in žganju; v Buenos Airesu po hrastovih sodbih za vino; v Amsterdamu po lesu in predelanih kožah. Zanimanci se naj obrnejo na imenovani zavod v Beogradu, poštini predal 818.

Cigarete z lapuhom kade v Nemčiji. Po najnovejši odredbi nemškega finančnega ministra se mora tobaku (radi štednje, da se ga manj uvozi) primestati liste češenj, osoljene liste vrtnic, cvetje detelje, dišečo perlo (rastline), lupine citron, lapuh, posušene koprive, timjan in sivko. Mešanica tobaka z navedenimi rastlinami se mora označiti z navedbo primesti, n. pr. tobak s sivko, cigarete z lapuhom itd. Primes znaša zaenkrat 5% tobaka.

Jugoslovansko-italijanski gospodarski odbor se bo sestal od 20. do 25. julija v Rimu v svrhu povečanega medsebojnega prometa.

Za pol milijona mark bomo lahko izvozili zgodnjega sadja v Nemčijo. Cene še niso določene.

Devet milijonov brezposelnih je še v deželi zlata, v Severni Ameriki. Lani jih je bilo 11 milijonov.

Eno milijardo dolarjev zlata so poslale evropske države v zadnjem času v Ameriko, da si zagotovijo vojne potrebščine za časa vojne.

Kitajci plačujejo svoj dolg. 530 milijonov dolarjev so Kitajci plačali svojim dobaviteljem orožja. Ker Kitajci redno plačujejo, se jim tudi orožje dobavlja in zato se Japonci hudujejo na Angleže.

Cene goveje živine

Volj. Maribor debeli 3.80—5 din, poldebili 3.20 do 4 din, plemenski 4.25—5.75 din; Ptuj 4—4.25, Dravograd 4—4.50 din, Slovenjgradec 3—4 din, Veliki Gaber 4.50—6.50 din, Logatec 5—6 din, Laško 5—5.75 din, Kamnik 4.75—5.50 din, Kočevje 5—6 din kg žive teže.

Bikl. Maribor 3—4.25 din, Murska Sobota 4.50 do 5.50 din, Lendava 4—4.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3.50—4.30 din, plemenske 3.50—4.50 din, za klobasarje 2—3 din, molzne 4—5.25 din, breje 3.50—4.50 din, Ptuj 3—3.75 din, Murska Sobota 2.50—3 din, Dravograd 3 do 4 din, Slovenjgradec 2—3 din, Slov. Konjice 3.50—4 din, Logatec 4.50—5 din, Laško 3.50—4 din, Kočevje 4 din kg žive teže.

Telice. Maribor 4—5.25 din, Ptuj 4.25 din, Murska Sobota 4.50—5.50 din, Lendava 4—4.50 din, Slovenjgradec 3—4 din, Slov. Konjice 4.50 din, Veliki Gaber (okraj Litija) 4—5 din, Logatec 5.50—6 din, Laško 4.75—5.25 din, Kamnik 5—6 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4.50—6 din, Ptuj 5 din, Murska Sobota 4.50 din, Lendava 5—6 din, Koroško 5—6 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Veliki Gaber 7 din, Logatec 7—8 din, Laško 5—6 din, Kamnik 5.50—6.25 din, Kočevje 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. V Mariboru je cena ista kot zadnjič. Ptuj 6—12 tednov stari prasci 80—190 din komad, kg žive teže pa 6.75—7.25 din.

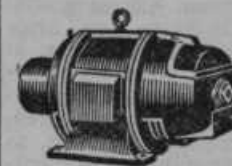
Pršutarji. Ptuj 7—7.75 din, Murska Sobota 8 do 8.50 din, Dravograd 7 din, Slov. Konjice 8 din, Logatec 9 din, Laško 8 din, Kamnik 8.50 din, Kočevje 7 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Dravograd 10 din, Slov. Konjice 9 din, Logatec 10—11 din, Laško 10 din, Kamnik 8.50 din kg žive teže.

Razgovori z našimi naročniki

Rubež ženine imovine radi plačila moževega dolga na preživnini. R. A. Nezakonski oče dveh nezakonskih otrok je dolžan za ta otroka plačevati preživnino. S plačevanjem je zaostal, ker je bil brez službe, sedaj pa se je poročil. Mati nezakonskih otrok vodi izvršbo zoper nezakonskega očeta v izterjavo zaostale preživnine ter je bilo zarubljeno dvokolo, ki je last žene nezakonskega očeta. Ta žena ima tudi pohištvo in razno živino ter se boji, da ji bodo zarubljeni tudi ti predmeti. Vprašate, ali smejo upniki rubiti v izterjavo preživnine, ki jo je dolžan plačevati mož, imovino žene, in kaj naj žena stori v primeru, da se ji zarubijo kakšni njeni predmeti — žena ne jamči za dolgove svojega moža, radi česar upniki moža ne bi smeli poseči z izvršbo na predmete, ki so last žene. Ker pa izvršilni organ po predpisih zarubi navadno vso imovino, ki jo najde v hrambi zavezanca, in mu je pač težko, ako prebivata mož-dolжник ter žena v skupnem stanovanju, ločiti, kateri predmeti so last moža in kateri žene, pač zarubi vse, kar najde, zlasti ker ni dolžan verjeti eventualnim zatrjevanjem žene, kateri predmeti da so njena last. Žena je dolžna, da v primeru, ako se zarubijo kakšni njeni predmeti, vloži ugovor, in sicer s tožbo. To tožbo mora naperiti zoper upnika, v čigar prid so bili predmeti zarubljeni, in to pri sodišču, ki izvršbo vodi. Paziti mora, da vloži tožbo in hkratu predlaga odložitve prodaje zarubljenih predmetov še pred dražbo, kajti ako bi kdo medtem na dražbi kupil dotične predmete, bi prešli v njegovo (izdražiteljevo) last in bi žena mogla poseči le še na izkupiček, ki znaša navadno le eno tretjino cenilne vrednosti. Priporočljivo je, da žena, preden vloži tožbo, opozori ustno ali pismeno zahtevajočega upnika (varuha nezakonskih otrok) na to, da so zarub-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

molore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

Tržne cene

Meso. Volovsko 10—12 din, kravje 8—10 din, vampi 6 din, pljuca 5 din, jetra 10 din, loj 6 din, teletina 10—12 din, svinjina 14—16 din, svinjska pljuca 8 din, jetra 10 din, slanina 16 din, suha slanina 18—20 din, mast 17—19 din, šunka 20 do 22 din, prekajeno meso 18 din, hrenovke 20 din, polsuhe kranjske klobase 26 din, suhe 30 din, salama 45 din kg.

Perutnina. Majhen piščanec 8—12 din, malo večji 14—15 din, kokoš 22—28 din, raca 20 din, gos 40 din.

Drva. Murska Sobota trda 80, mehka 50 din, Dravograd 75 din, Slovenjgradec trda 70, mehka 40 din, Slov. Konjice 70 din, Logatec 65—70 din, Laško 60—65 din, Kamnik 70—80 din, Kočevje 50 din kub. meter.

Krma. Vojaštvo v Mariboru kupuje seno po 65 din, slamo po 32 din q, in sicer ob sredah in petkih. Ptuj seno 50 din, slama 25 din, Mursko polje seno 40—45 din, slama 20—25 din, Dravograd seno 50 din, slama 35 din, Slovenjgradec seno 75 din, slama 50 din, Slov. Konjice seno 40 do 50 din, slama 30 din, Kočevje seno 80 din, slama 50 din cent.

Sadje. V Mariboru in Celju hruške 5—8 din, marelice 6—10 din, breskve 4—8 din, češnje 3 do 5 din, vrtno jagode 6 din, gozdne jagode 12 din, liter borovnic 1—2 din, češenj 2—3 din.

Sejmi

24. julija svinjski: Središče — 25. julija tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Dobrovnik, Kozje, Mežica, Slov. Bistrica, Zalec — 26. julija svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Teharje — 27. julija tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Beltinci — 28. julija svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Dolnja Lendava — 29. julija svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

ljeni predmeti njena last, ter da mu stavi na razpolago dokaze o tem, na kak način je pridobila lastninsko pravico. Ako tega ne bi storila, bi morala v eventualni pravdi, ako bi toženi zahtevajoči upnik takoj priznal njeno lastninsko pravico, povrniti tožencu pravne stroške, ker ga ni pred tožbo opozorila na svojo lastninsko pravico.

Plačilo preživnine — rubljivi predmeti in zaslužek. A. R. Zaradi plačila preživnine se more od zaslužka (dnevne mezde), ki jo prejema zavezanec na podstavi službe, katera ne spada po svojem značaju med trajne zasebne ali državne ter samoupravne, poseči z izvršbo na dve tretjini, toda z omejitvijo, da ostane zavezanemu dolžniku vendarle deset dinarjev na dan prostih. Od zaslužka v drugih službah se enako lahko zarubita dve tretjini, a s to omejitvijo, da je izvzeti od izvršbe le znesek 3000 din na leto. — Na vprašanje, katerih predmetov se ne sme zarubiti, Vam odgovarjamo: 1. obleka, posteljnina, perilo, pohištvo, posebne peči in štedilniki, kolikor je vse to neizogibno potrebno zavezanecu (dolžniku), članom njegove rodbine in služabništvu, živečim z njim v skupnem hišnem gospodarstvu; 2. živež in kurivo, ki sta za štiri tedne potrebna zavezanecu, članom njegove rodbine in služabništvu, živečim z njim v skupnem hišnem gospodarstvu; 3. če je zavezanec kmetijstvo glavni vir za vzdrževanje samega sebe in njegove rodbine: plug, brana, voz, motika, sekira, rovnic, kosa, dva vola ali dva vprezna konja ali dva osla, krava s teletom do enega leta, 10 ovac ali pet svinj ali pet koz in toliko živeža ali krme in stelje, kolikor je tega treba zanj, za njegovo rodbino in za živali, izvzete od izvršbe, do novega pridelka ali krme; to velja tudi za one kmete, ki nimajo lastne zemlje za obdelovanje, am-